Danube Indeet
3. bilten

Interreg Danube Region

Co-funded by the European Union

Danube Indeet

Zvaničan bilten Danube Indeet projekta, finansiranog iz ERDF fonda putem Programa za Dunavski region

Poštovani čitaoci,

Tokom sastanka projektnog konzorcijuma u Banja Luci predstavili smo prve rezultate projekta. Pravna analiza je dokument koji pruža sveobuhvatnu analizu politika i pravnih okvira vezanih za obnovljivi vodonik i "vozilo-ka-X" tehnologije (*V2X: vehicle-to-X*) u zemljama učesnicama. Cilj dokumenta je procena napretka nacionalnih pravnih sistema u rešavanju ključnih energetskih tema, kao i izrada komparativnog pregleda koji ističe najvažnije aspekte. Pravnu analizu možete naći na veb-stranici projekta.

Napredak projekta Danube Indeet je predstavljen i razmotren na sastanku Prve godišnje evaluacije

Tokom sastanka Prve godišnje evaluacije nije predstavljena samo Pravna analiza, već je razmotrena i Analiza infrastrukture, koje su u završnoj fazi izrade i najvažnije, posebno je predstavljen trenutni status Danube Indeet modela (videti sliku ispod). Korisnicima će biti omogućena interakcija sa modelom i obezbeđena mogućnost podešavanja različitih parametara. Za korisnike koji nisu u potpunosti upoznati sa tehničkim aspektima modela obezbeđeni su dodatni alati za podršku, uključujući objašnjenja, smernice i bazne vrednosti parametara. Testiranje modela, uz podršku lokalnih i regionalnih aktera, započeće u poslednjoj godini projekta i biće usmereno na ključne zainteresovane strane i opštu javnost. Naše aktuelne aktivnosti doprinose projektu kroz istraživanje faktora koji utiču na prihvatanje električnih vozila, tehnologija "vozilo–ka–mreži" (*V2G: vehicle-to-grid*), kao i vodonika i vozila na gorivne ćelije.

Faktori prihvatanja biće identifikovani u svakom projektom obuhvaćenom regionu putem anketa koje će biti sprovedene među ključnim akterima i opštom javnošću. Na osnovu dobijenih rezultata, partnerski konzorcijum će izraditi Akcioni plan s ciljem povećanja podrške za vodonik, V2G tehnologije i Danube Indeet model. Istovremeno, partneri razrađuju poslovne mogućnosti, uzimajući u obzir pravne i tehnološke prepreke koje otežavaju implementaciju pojedinih poslovnih ideja. Cilj je kreiranje skupa poslovnih mogućnosti koje će: 1) doprineti uveravanju donosilaca odluka da usvoje razvijenu strategiju i 2) ponuditi ideje potencijalnim investitorima, energetskim planerima, lokalnim zajednicama, snabdevačima energijom i drugim akterima za razvoj zelenih poslovnih modela. Biznis modeli obuhvataju obnovljive izvore energije, e-mobilnost i zeleni vodonik, a partneri su već identifikovali lokalne prilike koje će biti dodatno analizirane i detaljno razrađene.

Partneri razrađuju poslovne prilike, uzimajući u obzir pravne i tehnološke prepreke koje mogu otežati ili usporiti primenu pojedinih poslovnih ideja

Objašnjenje naučne osnove Danube Indeet projekta

Naše kolege sa Fakulteta elektrotehnike i računarstva Iniverziteta u Zagrebu, Laboratorija za sisteme obnovljivih izvora energije: Filip Rukavina, Marijo Šundrica, Antonio Karneluti i Mario Vašak su autori naučnog rada pod nazivom „Zajednička optimalna dimenzionacija i planiranje rada power-to-gas čvorišta zasnovano na linearnom programu“ koji je objavljen u časopisu *Applied Energy*. Iako se članak fokusira na optimizaciju rada “*power-to-gas*” (P2G) čvorišta razvijenog u okviru prethodnog projekta DanuP-2-Gas, on identifikuje i detaljno objašnjava osnovne principe koji su u velikoj meri primenljivi i na Danube Indeet projekat. U radu su detaljno opisani ukupna struktura P2G čvorišta, međusobni odnosi između njegovih elemenata, kao i tokovi materijala i energije.

Detaljni fizički i hemijski procesi predstavljaju osnovu za modeliranje. Prikupljeni podaci i troškovi po jedinici omogućavaju da se ovi procesi i međuzavisnosti interpretiraju kao ekonomski troškovi, čime se podržava optimizacija unutar racionalnog i razumljivog okvira. CAPEX, OPEX, materijalni troškovi i prihodi čine temelje ovog procesa optimizacije. Mogućnost ručnog unosa parametara i troškova po jedinici omogućava visoku prilagodljivost i istraživanje različitih scenarija, što vodi ka strateškom pristupu planiranju. U Danube Indeet modelu ove funkcije će biti implementirane, a korisnicima će biti ponuđene početne vrednosti, tako da ručno prilagođavanje parametara nije obavezno. Sa druge strane, naučni rad objavljen od strane naših projektnih partnera pruža dublje razumevanje osnovnih principa, funkcija i mogućnosti daljeg razvoja Danube Indeet modela. Više informacija o Danube Indeet modelu dostupno je u sledećem radu: Filip Rukavina, Marijo Šundrica, Antonio Karneluti, Mario Vašak: „Zajednička optimalna dimenzionacija i planiranje rada *power-to-gas* čvorišta zasnovano na linearnom programu“, *Applied Energy*, Volume 379, 2025

Prvi video Danube Indeet je dostupan online

Projekat Danube Indeet je kompleksna inicijativa, a s obzirom na to da podržavamo ne samo energetske stručnjake, već i donosioce odluka, različite javne institucije i kreatore politika, pripremili smo video koji objašnjava kontekst jednostavnije nego što to čini naučni rad. Video možete pogledati klikom na ovaj link.

Izveštaj o pravnoj analizi

Cilj ove analize je da proceni u kojoj meri su pravni sistemi pojedinih zemalja odgovorili na ključna pitanja u oblasti energije, kao i da pruži komparativnu analizu koja ističe najvažnije faktore. Zemlje partneri ostvarile su različite stepene napretka u kreiranju pravnih okvira V2X za tehnologije i obnovljivi vodonik. Različiti nacionalni prioriteti i regulatorni zahtevi otežavaju harmonizaciju i saradnju preko granica, čak i kada neke zemlje imaju jake politike sa definisanim podsticajima, planovima infrastrukture i integracijom u ciljeve obnovljive energije. Uključivanje zemalja koje nisu članice EU proširuje perspektivu, ističući kreativna rešenja, specifične izazove i mogućnosti za saradnju kroz razmenu informacija. Povećana saradnja između EU i zemalja van EU ima veliki potencijal za inovacije, ali takođe zahteva rešavanje problema poput protivrečnih zakona, nekompatibilne infrastrukture, neefikasnih podsticaja i izazova u upravljanju

Uporedna tabela ključnih zaključaka Pravne analize dostupna je na našoj web-stranici. Za više detalja čitanje kliknite ovde.

Interreg Danube Region
Co-funded by the European Union
Danube Indeet

Sadržaj ovog biltena ne odražava nužno mišljenje ili stav Evropske komisije